

İki adet büyükbaş hayvan (deve) için zirai kazanç mükellefi olup olunmayacağı ile ara sıra yük ve insan taşınması halinde gelir vergisinden muaf olup olunmayacağı hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.20.15.01-30-MUK-2010-91-134
Tarih	09.06.2011

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

DENİZLİ VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

MÜKELLEF HİZMETLERİ GRUP MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı : B.07.1.GİB.4.20.15.01-30-MUK-2010-91-134

09/06/2011

Konu : İki adet büyükbaş hayvanınız (deve) için zirai kazanç mükellefi olup olunmayacağı ile ara sıra yük ve insan taşınması halinde gelir vergisinden muaf olup olmadığınızın bildirilmesi.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda; sahibi bulunduğunuz iki adet büyükbaş hayvanınızdan (deve) dolayı zirai kazanç mükellefi olup olmayacağınız ile söz konusu develerle ara sıra yük ve insan taşıdığınızı belirtilerek, gelir vergisinden muaf olup olmadığınız hususlarında görüş istenilmektedir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 52 nci maddesinin birinci fıkrasında, zirai faaliyetten doğan kazancın zirai kazanç olduğu hükme bağlanmış, ikinci fıkrasında ise zirai faaliyetin; arazide, deniz, göl ve nehirlerde, ekim, dikim, bakım, üretme, yetiştirme ve ıslah yollarıyla veyahut doğrudan doğruya tabiattan istifade etmek suretiyle nebat, orman, hayvan, balık ve bunların mahsullerinin istihsalini,

avlanmasını, avcılar ve yetiştiricileri tarafından muhafazasını, taşınmasını, satılmasını veya bu mahsullerden sair bir şekilde faydalanılmasını ifade ettiği; aynı maddenin yedinci fıkrasında da yukarıda yazılı faaliyetlerin içinde yapıldığı işletmelerin zirai işletme, bu işletmeleri işleten gerçek kişilere (Adi şirketler dâhil), vergiye tabi olsun veya olmasınlar, çiftçi denildiği hüküm altına alınmıştır.

Anılan Kanunun 53 üncü maddesinin birinci fıkrasında ise, çiftçilerin elde ettikleri zirai kazançların, Kanunun 94 üncü maddesine göre hâsılatları üzerinden tevkifat yapılmak suretiyle vergilendirileceği, ancak 54 üncü madde de yazılı işletme büyüklüğü ölçülerini aşan çiftçiler ile bir biçerdövere veya bu mahiyetteki bir motorlu araca veya on yaşına kadar ikiden fazla traktöre sahip olan çiftçilerin kazançlarının gerçek usulde (zirai işletme hesabı veya diledikleri takdirde bilânço esasına göre) tespit olunarak vergilendirileceği, kazançları gerçek usulde vergilendirilmeyen çiftçilerin bu kazançları için beyanname vermeyecekleri hüküm altına alınmıştır.

Aynı Kanunun 54 üncü maddesinin birinci fıkrasının (A) bendinin 23 üncü grubunda da, çiftçilerin gerçek usulde vergilendirilmesi için gerekli olan asgari büyükbaş hayvan sayısı 150 adet (iş hayvanları ile iki yaşından küçük hayvanlar hariç) olarak belirlenmiştir.

Bu hükümlere göre, sahip olduğunuz büyükbaş hayvan sayısının 150 adedi aşmaması nedeniyle elde ettiğiniz kazancın zirai kazanç olarak gerçek usulde vergilendirilmesini gerektiren bir durum bulunmamaktadır.

Ayrıca, sahip olduğunuz develerle yaptığınız insan ve yük taşımacılığı işi zirai faaliyet kapsamında olmadığından Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının 11 numaralı bendi uyarınca tevkifat yapılması da söz konusu olmayacaktır.

Diğer taraftan adı geçen Kanunun "Esnaf Muaflığı" başlıklı 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının 4 numaralı bendine göre, hayvanla veya bir adet hayvan arabası ile nakliyecilik yapanlar gelir vergisinden muaf tutulmuştur.

Ancak, Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasında ise nakden veya hesaben yaptıkları ödemelerden tevkifat yapmak zorunda olanlar sayılmış ve tevkifat yapılacak ödemeler bentler halinde belirtilmiş olup, söz konusu fıkranın 13 numaralı bendine göre esnaf muaflığından yararlananlara mal ve hizmet alımları karşılığında yapılan ödemelerden tevkifat yapılması gerektiği hüküm altına alınmıştır.

Buna göre, söz konusu develerle ara sıra yük ve insan taşımanız gelir vergisi muafiyeti kapsamında olduğundan dolayı bu işlerden elde ettiğiniz gelirler vergiye tabi değildir. Ancak anılan taşıma işinin 94 üncü maddede sayılanlara karşı yapılması halinde tarafınıza yapılacak ödemelerden gelir vergisi tevkifatı yapılması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026